

Tràm Cà Mau

Thiên hạ đồn rằng, người Việt Nam miền núi có nuôi Ma Xó để giữ nhà. Dường như Ma Xó là xác chết của thân nhân, bó lại, để trong một góc xó của căn nhà. Khi có kẻ lạ vào nhà ăn cắp, thì ma xó đếm một, hai, ba bốn... cứ lấy một món, thì đếm một tiếng. Sau đó về mách bảo cho chủ nhà, và người ăn cắp, có thể bị đau ốm mà chết. Ma Xó còn mách bảo, cố vấn cho chủ nhà những điều khôn ngoan cần thiết.

Một hôm vợ chồng Tư Hoa được vợ chồng Năm Hùng chờ đi thăm người bạn cũ tại một thành phố lạ, Tư Hoa hỏi bạn:

“Ông đã xem bản đồ kỹ chưa? Đã biết rõ đường chưa?”

Năm Hùng nói tinh bơ:

“Làm chi có bản đồ mà xem? Nhưng yên chí. Dù chưa đến đây lần nào, tôi cũng sẽ đi tới đúng nhà. Tôi có nuôi con Ma Xó ông bà ạ. Nó sẽ chỉ đường rành rẽ, nếu mình có địa chỉ rõ ràng.”

Hai vợ chồng Tư Hoa cười, nghĩ là bạn mình khô hài cho vui thôi. Một lúc sau, Tư Hoa nghe có tiếng nói như người bị nghẹt mũi, kêu Năm Hùng rẽ ra khỏi xa lộ: “Rẽ ra khỏi xa lộ, quẹo mặt, đi thêm một dặm” và tiếp theo, Ma Xó kêu Năm Hùng quẹo trái, quẹo phải nhiều lần, đi thêm bao nhiêu dặm, qua rất nhiều đường quanh co, ngõ ngách. Cuối cùng, tiếng Ma Xó nói: “Ba trăm thước nữa, là nhà ông Jack bên trái.” Khi đến nhà, có tiếng nói thêm: “Đến nơi rồi. Dừng lại.”

Tư Hoa cười khà khà, vỗ vai Năm Hùng mà nói:

“ Tôi nghe nói về cái máy chỉ đường GPS từ lâu rồi, nay mới biết cái công hiệu của nó. Ông đặt cho nó cái tên Ma Xó, đúng thật. Đúng là có ma dẫn đường.”

Vợ Tư Hoa ngạc nhiên:

“ Con Ma Xó, cái máy GPS, làm sao mà nó biết đường, nhắc nhở từng chút một. Tài thật”

“ Thì nó nhận tín hiệu từ vệ tinh nhân tạo bay trên trời, định vị trí của xe, và hướng dẫn, nhắc mình đi đến nơi.” - Năm Hùng giải thích.

Vợ Tư Hoa nói lời khâm phục:

“ Thiệt là tài. Tề Thiên Đại Thánh trong Tây Du Ký cũng không có phép thần thông bằng cái máy Ma Xó này. Đôi khi, Tề Thiên cũng phải đi tìm đường cho bết con mắt ra, mà cũng chẳng được. Khoa học ngày nay tiến bộ khiếp quá. Hèn chi chiến Hạm Mỹ đậu xa cả mấy trăm cây số, mà bắn hỏa tiễn chui lọt vào cửa sổ của tòa nhà họ muốn đánh phá. Nghe như nói dóc hơn cả Vẹm.”

Sau buổi viếng thăm, Năm Hùng hỏi:

“ Bây giờ ông bà muốn đi ăn tiệm nào, tiệm ăn Mỹ, Mễ, hay Á Đông? Tôi đưa đi.”

“ Thôi ăn tiệm Việt Nam đi !”

Năm Hùng sờ vào Ma Xó, nó chỉ ra cả mấy trăm tiệm ăn có tên Việt Nam. Rồi hướng dẫn đường đi đến tiệm rất rành mạch rõ ràng.

Sau lần đi chơi với Năm Hùng, mỗi lần Tư Hoa có dịp qua các gian hàng bán đồ điện tử, anh sẵn soi nhìn các con Ma Xó GPS nằm yên trong tủ kiếng, và nhất quyết phải rước cho được một con về nuôi trong xe.

Rồi một lần, vợ chồng Tư Hoa xẹt về thăm miền Nam California. Sau bữa ăn tiệm no nê với gia đình người chị, bà muốn mời vợ chồng Tư Hoa ghé nhà chơi. Đêm đã tối, trời mưa lất phất ướt át, nhà lại xa. Tư Hoa làm biếng, định từ chối. Ông anh rẻ vồn vã chỉ đường. Ăn no, buồn ngủ và con làm biếng đang vùng lên. Tư Hoa chỉ nghe lơ mơ, cũng dạ dạ cho qua. Chỉ mang máng nhớ, đến cho được xa lộ 22 đi về hướng đông, rồi rẽ qua xa lộ 55

hướng Bắc, đó là điếm chính. Bỗng bà chị moi từ xách tay ra cái hộp đen đen, bằng hai bao thuốc lá chập lại:

“Hay là cậu cầm cái GPS này, nó sẽ chỉ đường đến nhà tôi, khỏi đi lạc.”

Tư Hoa tỉnh hẳn và la lên thích thú :

“Con Ma Xó. Ừ, có con Ma Xó thì yên chí, chấp cả đêm tối và trời mưa gió.”

Trong đầu Tư Hoa, cũng đã mừng tượng được con đường đến nhà bà chị, nhưng từ lâu không đi lại, nên quên. Lần đầu tiên xài con Ma Xó nên cũng hào hứng. Đường xa lộ nôm cúng, xe chạy san sát nhau với tốc độ cao. Khi đến gần giao lộ của hai xa lộ 22/55, con ma xó kêu rē xuống đường phố, để vòng lên hướng bắc của xa lộ 55. Xe đang chạy trong đường nhánh, Ma xó kêu:

“Giữ giòng tay trái, rē tay phải”

Nghe bảo giữ giòng tay trái, Tư Hoa vội vã lách xe gấp qua bên trái, làm chiếc xe đi phía sau phải đập thẳng và bầm còi. Lách được qua giòng bên trái rồi, thì làm sao mà rē tay phải được? Bên tay phải có hai giòng xe, quẹo vào để gây tai nạn dính chùm sao? Tư Hoa đồ mồ hôi trán. Nói với vợ đang ôm con Ma Xó:

“Lạc đường rồi. Mình phải tự tìm lấy đường mà lên xa lộ 55”

Tư Hoa cứ đi thẳng, một lát sau đó con Ma Xó nói chậm chậm:

“Tính đường lại. Đi thẳng nửa dặm, quẹo trái.”

“Á à! Nó cũng biết mình đi lạc, nên tính lại đường khác cho mình đi. Có thể chứ!”

Tư Hoa cứ theo lời Ma Xó, loanh quanh trong đường phố, vùng gần giao lộ của hai con đường 22/55 mãi. Cứ đi lạc hoài, vì không thể làm theo lời chỉ dẫn của nó. Nó cứ bảo, giữ giòng phải, quẹo trái, hay là giữ giòng trái quẹo phải. Làm sao mà quẹo được? Có phải chỉ một mình chiếc xe này trên đường đâu, mà làm những động tác hoang dại thế được? Cảnh sát thấy, biên giấy phạt cho chết luôn. Gần hai chục phút chạy quanh theo lời hướng dẫn của Ma Xó mà cứ lạc. Dù trời lạnh mà mồ đổ ướt đầm cả lưng áo. Vợ Tư Hoa nổi giận:

“Sao anh không đi theo lời hướng dẫn của nó, để bị lạc mãi? Cứ chạy xe theo lời hướng dẫn đi!”

“Lái xe theo hướng dẫn của nó, để gây tai nạn chết người sao? Em chưa chán đời chứ? Thôi, em tắt cái con Ma Xó đi. Nó chỉ bậy bạ, làm mình rối trí. Trời thì mưa gió, tối tăm, dễ gây tai nạn lắm. Hay vì mình không phải là chủ nó, nên nó chơi xỏ cho bỏ ghét chẵng?”

Tư Hoa suy nghĩ, cố nhận định vị trí, và gắng tìm đường lên xa lộ 55 hướng Bắc. Con Ma Xó cứ lái nhải mãi. Anh nạt vợ:

“Đã bảo tắt con Ma Xó đi, sao em cứ để nó lái nhải mãi, làm anh không tập trung được tâm trí để lái xe. Tắt giùm anh ngay.”

“Làm sao mà tắt đây?”

“Em mò xem chung quanh, hay sau lưng nó có cái nút tắt nào không?”

“Không có cái nút nào cả”

Con Ma Xó cứ ồm ồm kêu rē phải, rē trái, đi chầm ba dặm, chầm năm dặm, lầy giòng trái, giòng phải, làm Tư Hoa chia trí, phân tâm, hết sức bất bình. Tư Hoa nói lớn như ra lệnh:

“Không tắt được, thì em lấy cái áo choàng, trùm kín nó lại giúp anh.”

Dù bà vợ đã trùm kín bung rồi, nhưng tiếng con Ma Xó cũng còn văng vẳng rất rõ ràng kêu quẹo phải, quẹo trái. Hết sức bực mình. Tư Hoa bỗng la lớn:

“A. Tao có cách trị mây rồi. Bỏ khi Ma Xó.”

Nói xong, Tư Hoa bật nhạc trong xe, vặn lên đến mức âm thanh tối đa. Tiếng gào của ca sĩ rất chói tai bản “Không Tên” của Vũ Thành An:

“*Này em hỡi, con đường em đi đó, con đường em theo đó... đúng hay sai em...*”

Hai vợ chồng Tư Hoa đang bực mình mà cùng phát cười sảng sặc vì lời ca của bản nhạc trong hoàn cảnh này. Sau một hồi tự tìm đường, Tư Hoa cũng đến được nhà. Bà chị hỏi:

“Sao đến trễ thế? Xa lộ đâu có kẹt xe lắm?”

Vợ Tư Hoa cười nói:

“Con Ma Xó của chị chơi xỏ tụi em. Nó chỉ đường lung tung, làm đi lạc, loanh quanh mãi trong đường phố, ở giao tuyến của hai xa lộ 22/55. Nó bảo đi giòng trái rồi quẹo mặt, đại khái như vậy. Tụi em phải tự tìm đường mà đi. Nếu không có con Ma Xó, có lẽ đi theo bảng hiệu, thì không đến nổi lạc đâu.”

Ông anh rề cười lớn:

“Thôi đúng rồi, sở Công Chánh đang nói rộng đường 22, đóng ngõ nổi xa lộ, phải đi đường vòng. Máy nó đâu biết, cứ chỉ lối như bình thường”

Tur Hoa đang chưa hết cơn bực mình, nói:

“Dù cho xa lộ không đóng, con Ma Xó này cũng chỉ lung tung, làm sao mà lấy giòng bên trái, rồi quẹo phải được? Có khùng không?”

“Á à, mình phải làm quen, và học ngôn ngữ của nó, rồi mới hiểu và theo được. Những khi này, có lẽ là đường có hai giòng, mình giữ giòng trái, rồi rẽ phải ở cái quẹo thứ hai, chứ đi giòng phải, thì bắt buộc phải rẽ ở cái quẹo thứ nhất. Có lẽ vậy. Cái gì cũng phải học, cũng tập làm quen mới sử dụng dễ dàng. Khi mới rước con Ma Xó về, tôi cũng hoang mang lẫn lộn và bực mình lắm, muốn đem trả lại. Và để quên nó trong tủ đến gần nửa năm, mới đem ra sử dụng. Thấy cũng không đến nỗi nào.”

Vợ chồng Tur Hoa dự định làm một chuyến đi xa lên miền Bắc. Hai tuần trước khi đi, Tur Hoa đã nói với vợ, là phải rước một con Ma Xó về, rồi đọc cho kỹ bản hướng dẫn cách sử dụng, sau đó, thực hành cho thật quen rồi đi. Dùng dằng mãi cho đến ngày gần cuối, Tur Hoa chở vợ ra tiệm bán hàng điện tử tìm Ma Xó. Anh bán hàng hướng dẫn cho vợ Tur Hoa sử dụng một cái máy Ma Xó mới nhất, trong đó không có gì rắc rối lắm. Vợ Tur Hoa thích cái máy này, nhưng chê giá cao. Hơn một ngàn đồng. Tur Hoa hỏi vợ mua ngay đi, vì bây giờ đã cận ngày rồi. Không mua thì không kịp đọc tập hướng dẫn, và không kịp thực hành. Tur Hoa bảo vợ, nếu chê máy Ma Xó này đắt, thì mua hiệu khác rẻ hơn. Ít ra cũng có mà đi chơi cho sướng thân. Vợ Tur Hoa hần đỗi, nói rằng, chị chỉ thích cái máy đó thôi. Vì chị sẽ là người sử dụng nhiều hơn, còn anh thì lo lái xe, không có thì giờ để nhìn vào máy. Không mua được máy, Sáu Hùng bực lắm, nói với vợ:

“Lý do cần rước con Ma Xó về, là vì bây giờ vợ chồng mình tuổi đã cao, mắt kém, đọc không ra tên đường từ xa. Vả lại, bản đồ thì chữ nhỏ li ti, dù cho có đèn sáng, cũng phải mang kiếng, và cố gắng lắm, vừa đọc vừa đoán may ra tìm được. Huống chi khi lái xe, có lúc

trời tối âm u, hoặc ban đêm, thì không có cách chi tìm ra đường. Hình như chữ trên bản đồ ngày nay, in nhỏ lại so với bản đồ của mười mấy năm trước. Chữ nhỏ như chân kiến, đọc mãi không ra.”

“Mình thay đổi, chứ không phải bản đồ thay đổi đâu. Bây giờ mắt kém hơn xưa, nên cứ tưởng chữ bản đồ nhỏ lại”

Không rước được con Ma Xó, Tur Hoa quay quắt kêu điện thoại cho bạn bè, hỏi xem có loại bản đồ nào tốt, loại sử dụng qua máy vi tính. Sau khi được bạn bè cố vấn, Tur Hoa chạy gấp ra tiệm điện tử mua ngay một cái đĩa có chương trình chứa bản đồ nước Mỹ và Canada. Cài đặt vào máy vi tính xách tay xong, Tur Hoa ngồi thực tập cách tìm địa chỉ, tìm đường đi, tìm khách sạn, tìm tiệm ăn, tiệm xăng, và các nơi du khách thích đến. Tuy không thuận tiện bằng con Ma Xó, nhưng ít nhất cũng tìm được địa chỉ, lối đi, mà không phải qua trung gian mạng lưới, vì đi giữa đường, làm sao vào được mạng lưới để tìm bản đồ.

Trước đêm đi, một người bạn thân của Tur Hoa từ Sacramento điện thoại, hứa sẽ cho mượn cái con Ma Xó mới mua. Sẽ trao tận tay khi hai người sẽ gặp nhau tại Seattle trong hai tuần sau. Tur Hoa vui sướng, và trong lòng nhẹ lâng lâng vì sẽ không sợ lạc đường.

Tuy vậy, cũng phải mang theo đủ thứ, nào là cái máy vi tính xách tay trong đó có bản đồ miền Bắc Mỹ, và các loại bản đồ trên giấy lớn, bản đồ chi tiết in ra từ mạng lưới, để phòng khi bất trắc, cần thiết.

Khi vợ chồng Tur Hoa ghé thăm cô em họ ở một thành phố nhỏ thuộc tiểu bang Washington, cô mời ở lại chơi vài ngày. Buổi tối, khi Tur Hoa hỏi đường đi về Seattle, cô vội vã mang ra một cái hộp mới tinh, chứa con Ma Xó màu đen, có hình dáng của cái TV nhỏ bằng nắm tay. Cô đưa cho Tur Hoa và nói:

“Anh chị thử cái này xem. Đây là quà giáng sinh của ông xã. Em chưa dùng lần nào, anh chị lấy xài, khi nào về, trả lại cho em cũng được.”

Hai vợ chồng Tur Hoa cùng reo lên một lúc:

“Con Ma Xó !”

“Đúng. Nó như con Ma Xó, chỉ đường cho mình.”

Hôm sau, vợ chồng Tur Hoa hẹn buổi trưa sẽ đi ăn với cô tại Seattle, cô vẽ đường, và Tur Hoa ghi địa chỉ vào trí nhớ của Ma Xó. Mới lái ra khỏi nhà, vợ Tur Hoa cầm con Ma Xó trên tay để đọc các hướng dẫn. Tur Hoa lái đi theo lời nói như nghẹt mũi của con Ma Xó. Đoạn từ nhà ra, nó chỉ rất khúc chiết, rõ ràng. Có lẽ vì Tur Hoa lái chậm và cũng đã thuộc đường rồi. Khi đáng ra phải vào xa lộ 405 về hướng nam, thì Ma Xó chỉ đi thẳng. Tur Hoa lái xe theo hướng dẫn của Ma Xó. Mấy lần đến ngã tư, Ma Xó kêu quẹo trái quá trê, không thể lách vào giòng bên trái kịp, vì cả đoàn xe đã đậu đầy trong khoảng trái chờ đèn xanh. Tur Hoa phải cứ chạy thẳng, rồi quay hình chữ U ngược đầu lại. Con Ma Xó lại nói “Tính đường lại”. Nếu xe chạy trên 40 dặm một giờ, khi nó kêu quẹo trái, phải chi cũng không đủ thì giờ để quẹo, dù cho trước mặt vắng xe. Đi được chừng nửa giờ, vợ Tur Hoa kêu lên:

“Lạc rồi. Lạc rồi đó. Có lẽ con Ma Xó này, nó cũng chơi xỏ mình. Theo bản đồ chỉ, thì đi xa lộ 405 hướng nam rồi bắt qua xa lộ số 5, vào đường Rainier, đi tới phố Seattle. Sao này giờ chạy đường trong phố mãi. Như thế này, thì biết đi đâu, tới đâu, và bao giờ mới tới?”

“Em bình tĩnh, cứ đi theo nó. Mình đi chơi mà. Nếu có lạc, thì dùng bản đồ tìm về phố Seattle. Có mất mát chi đâu.”

“Không, không, nếu đi càng ngày càng xa phố Seattle, rồi lạc qua Canada, anh cũng chịu sao? Tại sao lại phải nhắm mắt đi theo lời một trên mù? Khổ chưa?”

“Nhắm mắt sao được? Phải mở lớn mắt mà lái xe chứ.”

“Không, không, anh phải dừng xe lại, hoặc quay lại đường cũ, rồi tìm ngõ ra xa lộ mà đi. Ở xứ lạ, mà anh đi như thế này thì em sợ lắm. Em điên lên rồi đó. Ma Xó, đồ khôn nạn, chỉ đường bậy bạ. Ma Xó! Tao có thù oán gì mày, mà hại tao thế này?”

Tur Hoa nói nhỏ nhẹ dỗ dành vợ:

“Em đừng hốt hoảng, hãy bình tĩnh, để cho anh đi theo hướng dẫn của nó một chốc nữa, rồi tính lại. Không chết ai cả.”

“Em không bình tĩnh được nữa. Em van anh. Em sợ lắm, xứ lạ mà đi lang bang như thế này, ai mà không lo. Hay là thả em xuống, em kêu taxi về nhà cô Hồng.”

Tur Hoa chạy chậm lại, tìm một chỗ đậu xe bên đường, mở bản đồ ra xem. Thấy nơi đây cũng gần xa lộ. Khi xe hướng ra xa lộ, con ma xó nói:

“Tính đường lại. Đi nửa dặm, quay phải.”

Vợ Tur Hoa nghe Ma Xó nói, giận sôi lên, gắt:

“Làm sao cho nó câm mồm đây? Làm sao tắt máy đây?”

“Không biết. Mới mượn được nó, chưa đọc bản hướng dẫn xữ dụng. Thôi, để anh vặn lớn nhạc lên, át tiếng nó đi. Em bỏ nó ra phía sau, và lấy cái nón bao lại cho đỡ nghe tiếng nó.”

Tur Hoa bấm nút, tiếng nhạc vang lên, nhạc của Hoàng Thi thơ, cũng khá hợp với tình huống hiện tại:

“Ôi những nẻo đường về đâu?... Ôi ta bước trên đường làng ta, nhắm ai đi chớ quên quê nhà... những nẻo đường gặp gỡ duyên nhau..”

Vợ Tur Hoa gắt lên :

“Gặp cái duyên con khi!”

Xe ra đến xa lộ chạy phom phom, mà Ma Xó cứ kêu rẽ xuống đường phố hoài. Thật bực mình. Vợ Tư Hoa nói:

“Có lẽ con Ma Xó này có bồn mạng của mấy bà vợ Á Đông, sợ không dám lái xe đường xa lộ, chỉ ưa lái xe đường phố mà thôi, chạy chậm hơn, đỡ lo tai nạn.”

Khi xe rẽ xuống đường phố, Tư Hoa bảo vợ mở bản đồ ra xem và nhờ hướng dẫn đường đi vào phố để đến điểm hẹn. Đang lúng túng, thì Tư Hoa nghe tiếng văng vẳng của con Ma Xó kêu quẹo mặt. Tư Hoa cứ đi theo chỉ dẫn của Ma Xó, đi thêm năm bảy lần rẽ trái, rẽ phải nữa, thì Ma Xó kêu dừng lại, đã đến điểm hẹn. Trong lúc đó, vợ anh đang lung túng xem bản đồ chưa định được vị trí phải đến. Tư Hoa nói:

“Có lẽ mình chưa biết cách hú hồn, sai khiến ma quỷ, nên nó chơi khăm chẳng?”

Buổi chiều, khi trở về, Tư Hoa đi theo đường trên bản đồ, không dám để cho Ma Xó hướng dẫn, sợ bà vợ hoảng hốt và nổi cáu, mất vui. Tư Hoa tin rằng, chắc có gì trục trặc vì chưa đọc kỹ sách hướng dẫn sử dụng, chứ nếu sản xuất Ma Xó mà có nhiều vấn đề bất tiện như thế này, thì cái hãng đó sập tiệm từ lâu rồi. Tư Hoa chờ vợ đi lên khu đồi cao, cây cối xanh um, đường quanh co lên đến tận đỉnh núi, xem mặt trời đỏ ối đang lặn ở phương tây. Hai vợ chồng say sưa trước cảnh thiên nhiên tuyệt thú, quên mất thời gian, và trời sập tối. Tư Hoa lái xe ra về, không biết phương hướng gì cả, cứ thấy đường dốc đi xuống thì chui vào. Có đoạn cây hai bên phủ kín như bưng. Đường dốc quanh co, khi lên khi xuống. Bây giờ thì Tư Hoa lo lắng, không lẽ chạy mãi suốt đêm trong miền đồi núi này. Tư Hoa nói với vợ:

“Kêu con Ma Xó chỉ đường về nhà cô Hồng xem sao!”

Con Ma Xó xem bộ bình tĩnh lắm. Kêu đi thẳng nữa dặm, quẹo phải, quẹo trái, quanh co mấy chục lần quẹo trong đường dốc lên xuống. Đi mãi cho đến hồi Tư Hoa phát nghi ngại, nghĩ rằng, không chừng nó dẫn mình đi lang thang suốt đêm, cho xe hết xăng. Lo lắng, nhưng không dám nói ra, sợ vợ lên cơn hoảng hốt. Đến khi nó kêu, quẹo vào đường 87 SE, thì Tư Hoa mừng rỡ, nó kêu dừng lại, đến nhà rồi, bên tay phải. Vợ Tư Hoa nói:

“Em lo lắng, nhưng không dám nói ra. Không ngờ Ma Xó nó chỉ mình đúng đường mình về tận nhà. Đường quanh co như thế này, thì làm sao mà tìm được trên bản đồ? Đi trong vùng núi đồi đó, đâu có dám chặn xe ai lại mà hỏi đường? Ma Xó ơi, cảm ơn mày lắm lắm.”

Sau khi trả con Ma Xó cho cô em họ, thì Tư Hoa gặp vợ chồng người bạn thân từ Sacramento lên đây. Họ giao cho Tư Hoa mượn một con Ma Xó khác, hình vuông, đẹp, lớn bằng rưỡi bao thuốc lá. Đây chính là cái loại Ma Xó đời mới nhất mà vợ Tư Hoa muốn có, chứ không phải muốn mua. Tư Hoa liếc nhanh qua cái tờ hướng dẫn sử dụng, và nghĩ là đã nắm bắt được tất cả ý chính. Hai vợ chồng ghi vào bộ nhớ của Ma Xó những địa chỉ cần thiết và vui mừng hơn hờ khi nghĩ đến cái lợi ích của con ma.

Ngày hôm sau đi ăn trưa, Tư Hoa muốn làm vợ ngạc nhiên, hỏi:

“Em muốn đi ăn phở không?”

“Có. Nhưng anh làm sao biết tiệm phở ở nơi nào mà đến?”

“Biết chứ. Con Ma Xó sẽ chỉ đường”

Tư Hoa mò và bấm vào mặt kiếng con Ma Xó vài lần, thấy hiện ra địa chỉ nhiều tiệm phở. Tư Hoa chọn phở Nguyệt Thu, bấm vào để nó chỉ đường đi, thì thấy khởi hành từ Sacramento, cách xa nơi đây đến hơn sáu trăm dặm. Tìm thêm vài địa chỉ khác nữa, địa chỉ nào cũng bắt đầu từ Sacramento, California. Loay hoay mãi mà không có được địa chỉ của thành phố đang ở. Thôi thì chịu thua, không đi ăn phở được. Sau đó Tư Hoa muốn đến một địa chỉ trong thành phố, con Ma Xó im lặng, không nói năng chi cả, và chỉ lung tung, không có đường nào giống với các đường trong vùng đang ở. Tư Hoa lầm bầm:

“Hừ, không lẽ mày cũng biết làm reo. Không chịu chỉ đường cho ông đi.”

Vợ Tư Hoa nói đùa:

“Hay là vì mình chưa làm lễ bái kiến, nên con Ma Không chịu hợp tác. Thử vào tiệm mua nhang đèn, nãi chuối, ra xá mấy xá xem sao?”

Tư Hoa lắc đầu, nghĩ rằng, có thể anh đã làm hư con ma xó của bạn rồi. Thôi thì chịu vậy, về nhà lẳng lặng mua con Ma Xó cùng

loại, đèn cho bạn, đừng để cho bạn biết và vợ biết thì thôi. Mọi chuyện đều yên ổn.

Đêm đó về nhà, Tư Hoa quyết định mở cái bảng hướng dẫn cách sử dụng Ma Xó ra xem, từ đầu đến cuối, sẽ đọc không sót một chữ. Khi đọc đến đoạn gắn Ma Xó lên xe, Tư Hoa nghĩ là ai mà không biết gắn. Nhưng đã nhũ lòng, đọc không sót một chữ, nên cứ đọc. Tư Hoa thấy có đoạn “ Mờ ăng-ten ra”. À một tiếng lớn, Tư Hoa chụp cái máy, bật cái nắp sau lưng ra, thì ra đây là cái ăng-ten. Không có ăng-ten thì làm sao bắt được liên lạc với vệ tinh nhân tạo? Các loại Ma Xó khác, không có ăng-ten mà vẫn sử dụng được, vì ăng-ten đã đặt ngay trên mặt máy.

Đang đêm, Tư Hoa ngồi dậy, xách xe ra chạy một vòng thử nghiệm. Con Ma Xó này linh thiêng và tài tình hơn các loại Ma Xó khác rất nhiều. Nó báo trước quẹo trái, quẹo phải rất xa, tài xế có đủ thì giờ để trở tay dễ dàng. Tư Hoa thử tìm xem trong thành phố nhỏ bé này có tiệm phở nào không, thì nó dẫn đến phở Hoà ngay tức thì. Tiệm phở này do người Đại Hàn làm chủ, và do đầu bếp Đại Hàn nấu. Tư Hoa vào quán, ăn cho biết hương vị phở Việt Nam do người ngoại quốc nấu bán. Anh kêu một tô tái nạm gầu gân sách nhỏ. Phở Việt Nam mà phải kêu bằng tiếng Mỹ. Kêu tô nhỏ thôi, lỡ ăn nuốt không xuống thì cũng đỡ tiếc tiền. Một lúc lâu, tô phở được bung ra. Cũng có gia sống, nhưng thiếu rau màu. Vừa húp thử một muỗng nước phở, Tư Hoa nhăn mặt như cái bị. Anh thầm nghĩ, có lẽ là mì Đại Hàn pha xúp cá Nhật Bản. Hay là mình kêu lộn món, hoặc người chạy bàn nghe lộn chãng? Rõ ràng là có bánh phở đây.

Suốt thời gian mấy tuần sau, con Ma Xó chỉ đường cho Tư Hoa rất rõ ràng, hiệu nghiệm, đi đâu cũng đến nơi dễ dàng, và báo trước rất chi tiết. Thì ra, cũng có nhiều loại Ma Xó khác nhau, loại ít linh thiêng, chỉ đường rất giới hạn, đơn giản. Có loại tinh lanh hơn, cho biết nhiều chi tiết và nhiều tin tức hơn. Có lần, đi trên con đường đã quen thuộc, nhưng Tư Hoa muốn thử đi theo lối Ma Xó mách bảo xem có hay hơn không. Đến khi Ma Xó kêu quẹo trái, thì không quẹo được, vì chính giữa lòng đường, có con xây lươn nổi lên, để ngăn cản xe quẹo

trái. Vợ Tư Hoa bực, cần nhẫn. Tư Hoa giải thích rằng, vì rằng, từ vệ tinh bay từ trên cao nhìn xuống không thấy rõ, tưởng con lươn là vạch sơn chia hai đường, xe có thể chạy băng lên mà quẹo trái được. Vợ Tư Hoa nói, Ma Xó thì phải biết, không có quyền “ tưởng”.

Một lần, người bạn Mỹ chở vợ chồng Tư Hoa đi quanh xem thắng cảnh trong thành phố của ông. Trên đường về nhà ông, Tư Hoa mở con Ma Xó, để giới thiệu với bạn. Ông này tuy là kỹ sư điện, nhưng không tin mấy vào các loại điện tử văn minh tân tiến. Con Ma cứ chỉ đường, rằng đi thêm bao xa nữa thì quẹo trái, quẹo phải, ông bạn cố tình không đi theo lối hướng dẫn của Ma Xó. Mỗi lần đi trật đường, Ma Xó thì trầm tĩnh nói “ Tính đường lại” và nhỏ nhẹ chỉ lại con đường mới để đi về nhà. Năm sáu lần ông bạn cố tình đi sai đường, mà Ma Xó cứ ôn tồn chỉ đường lại. Ông bạn cười và nói:

“Con Ma Xó này, là một bà vợ hiền, kiên nhẫn. Chỉ đường cho mình lái xe, nếu đi không đúng đường nó chỉ, thì lại nhỏ nhẹ thỏ thẻ : “ Tính lại đường đi”, chứ không cần nhẫn, la hét, diên tiết lên, hoặc giận hờn, xỉ vả, nói nặng lời.”

Bà vợ ông cắt ngang:

“Thế thì Ma Xó có biết nấu ăn không? Có biết chăm sóc ông khi trái gió trở trời không? Có sinh con đẻ cái cho ông không?”

Ông nói nhỏ:

“ Nếu bà vợ nào cũng kiên nhẫn, dịu dàng như Ma Xó, thì thế gian này thành thiên đàng rồi.”

Khi về đến nhà ông, con Ma Xó nói:

“ Còn năm trăm bộ nữa thì đến nhà Frank Haber. Dừng lại, nhà Frank Haber ở bên trái.”

Ông bạn Mỹ nhìn qua Tư Hoa với đôi mắt mở to ngạc nhiên, ông nói nhỏ:

“ Như thế này, thì có xâm phạm đến riêng tư của người khác không nhỉ?”

Vợ Tư Hoa cười, nói bằng tiếng Việt Nam cho ông không hiểu:

“ Ma Xó mà, có chuyện gì mà ma không biết đâu ? ”

Hai vợ chồng Tư Hoa liếc cùng nhau cười.

Lần đi chơi từ Canada trở về Mỹ, Tư Hoa đã biết đường đi, nhưng cũng mở Ma Xó ra, để nó chỉ đường cho khỏe, khỏi phải mỗi mắt, chú ý nhìn và đọc bảng tên đường. Đi mãi một hồi mà không thấy nó chỉ đi vào xa lộ số 5. Tư Hoa cũng hơi lo, vợ Tư Hoa cũng quỳnh lên. Bây giờ không có bản đồ, làm sao biết đường mà đi ra? Lúc này, vợ Tư Hoa nổi cơn lo lắng, và bắt đầu cằn nhằn, chỉ trích cái máy, chỉ trích Tư Hoa đã không thấy đường mà tin vào máy. Vợ Tư Hoa quẹo trái, quẹo phải theo phỏng đoán riêng của bà. Tư Hoa cứ đi theo lối vợ chỉ, vì không muốn gây gổ ồn ào làm mất vui trong ngày, dù biết càng đi càng lạc. Một lúc sau vợ Tư Hoa chịu thua, không dám chỉ đường nữa. Để trấn an vợ, Tư Hoa nói:

“ Em yên tâm, để anh lái thêm một đoạn đường nữa, rồi khi thuận tiện, sẽ ghé vào một tiệm xăng, hoặc một cái quán, hỏi đường đi. Không lạc đâu mà sợ. Mình đi chơi, đâu gấp gáp chi. Cùng lắm, là kêu Ma Xó chỉ đường cho mình trở lại điểm khởi hành tại Vancouver, từ đó mình đi về theo lối mình biết.”

Bà vợ Tư Hoa nghe thế, cũng tạm yên tâm. Tư Hoa cứ theo lời hướng dẫn của Ma Xó mà đi tiếp. Khi đến một cây xăng ở góc đường, Tư Hoa quẹo xe vào hỏi, họ cho biết rằng, đi thêm chừng mười phút nữa, thì đến trạm biên giới. Vợ Tư Hoa thở phào nói:

“Không thấy, không biết mình ở đâu, cứ tin lời Ma Xó là chết”

Tư Hoa cười, trả lời:

“ Em có nhớ câu: *“Không thấy mà tin thì được phước”* sao? Nếu mình cứ tin nó, đi theo lối nó chỉ, thì khỏi phải cãi nhau, khỏi chạy đi hỏi người này, người kia, Đỡ tốn thì giờ, hao xăng, lo lắng.”

Khi về nhà Tư Hoa cùng vợ ra tiệm rước một con Ma Xó, vì biết cái tiện lợi khi sử dụng. Một ông tuổi trung niên, thấy vợ Tư Hoa đang sẫm soi thử con Ma Xó, ông đến làm quen và than vãn:

“Tôi mua một con Ma Xó, loại ma này chậm đụt lắm. Cứ đến khúc quanh, nó kêu rất trẻ, mình đã đến ngay sát ngã tư rồi, nó mới bảo quẹo, làm sao mà quẹo cho kịp khi đang chạy nhanh, hoặc mình không ở trong cái làn đường quẹo trái. Mấy lần suýt gây tai nạn vì

loạng quạng nghe theo lời nó. Bà xã tôi nổi cơn tam bành, ném con Ma Xó ra ngoài cửa xe. Xui cho chúng tôi, bị cảnh sát thấy được, hú còi chớp đèn kêu dừng xe lại, cho cái giấy phạt. Đã mất cái máy rồi, còn mất thêm tiền phạt. Bà xã tôi gân cổ lên cãi rằng, thà mất tiền, chứ không thà mất mạng vì tai nạn xe cộ.”

Tư Hoa cười và nói:

“Không nên quá kỳ vọng vào bất cứ cái gì, bất cứ người nào. Thần thánh, ma quỷ, con người, hay máy móc, đều có cái khả năng giới hạn. Càng kỳ vọng nhiều, thì càng lắm thất vọng. Khi mình sử dụng Ma Xó, thì phải học làm quen với nó, tập thông hiểu cái ngôn ngữ của nó, để tránh hiểu lầm. Phải biết rõ hơn nữa về cái tật, cái khiếm khuyết và khả năng giới hạn của nó. Khi quen rồi, thì sử dụng dễ dàng và không có vấn đề chi cả. Cũng chẳng khác chi vợ chồng mới cưới, hai bên chưa hiểu nhau, chưa biết hết cái ưu cái khuyết điểm nhau, nên hay gây gổ, bất hòa, và phải chịu đựng lắm mới không đổ vỡ. Sau chừng năm năm, thì biết rõ nhau hơn, chấp nhận cái xấu, cái tốt của nhau, và nhường nhịn nhau mà cùng xây đắp gia đình, và cảm thấy hạnh phúc hơn. Loại Ma Xó này rất hữu dụng khi mình ở nơi lạ, nó chỉ đường cho mình, cho mình biết đang ở đâu. Nhưng khi mình đã biết rành đường, thì nó thua mình. Dùng nó để trợ lực thì ngon lành lắm. Ông có nhớ câu: *“Đọc sách mà quá tin vào sách, thì thà đừng đọc không? Sử dụng máy móc, Ma Quỷ cũng thế mà thôi.”* ./.

Tháng 07/2006